

Handläggare
Åsa Franzén

Tjänsteskrivelse
2023-04-25

Diarienummer
KS-2021/461

Kommunstyrelsen

Svar på motion 2021:04 från Lotta Wiström (L) och Anna Koskela Lundén (L) – Inget stöd till eller samverkan med studieförbundet Ibn Rushd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige:

1. Fullmäktige anser motionen besvarad.
2. Fullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram riktlinjer för bidragsgivning för studieförbund i Knivsta kommun som ska följa Folkbildningsrådets riktlinjer vid bedömning av studieförbundens rätt till bidrag.

Sammanfattning av ärendet

Den 9 juni anmäldes motion 2021:04 från Lotta Wiström och Anna Koskela Lundén (båda L) till fullmäktige.

Motionsställarna föreslår fullmäktige att besluta två saker:

1. Att Knivsta kommun inte ska ge direkt eller indirekt stöd i form av exempelvis bidrag eller lokaler till eller samarbeta med studieförbundet Ibn Rushd. Beslutet ska gälla alla verksamheter inom eller kontrollerade av Knivsta kommun, även aktiviteter organiserade av tredje part.
2. Att endast nytt beslut i kommunfullmäktige kan upphäva ett fattat beslut

Motionen utreddes av förvaltningen hösten 2022. Motionen har sedan diskuterats av den avgående och nuvarande majoriteten som har resulterat till detta tjänsteutlåtande.

Finansiering av studieförbund i Knivsta kommun

Det är viktigt att de studieförbund som mottar bidrag från eller samverkar med Knivsta kommun är demokratiska.

Finns antidemokratiska kopplingar ska ingen finansiering eller samverkan ske.

Knivsta kommun följer i övrigt Folkbildningsrådets riktlinjer.

Studieförbundet Ibn Rushd

Ibn Rushd är ett av tio statsbidragsberättigade studieförbund i Sverige. Studieförbundet grundades 2001 som ett ideellt och partipolitiskt obundet studieförbund stående på en islamisk grund i synen på människan och samhället. De vanligaste folkbildningsverksamheterna är kurser i arabiska och folkbildning om islam, men studieförbundet anordnar kurser i allt från digital tillgänglighet, jämställdhet och ledarskapsutveckling.

Under de senaste åren har kritiker menat att Ibn Rushd verkar för odemokratiska idéer, därför borde studieförbundet inte få statligt stöd. Med anledning av kritiken har Folkbildningsrådet granskat och bedömt anklagelserna i relation till studieförbundets roll som demokratiaktör.

Arrangemang med föreläsare med antidemokratiska åsikter

Det stämmer att det vid ett flertal tillfällen under perioden 2008–2019 förekom att föreläsare med demokratifientliga åsikter engagerats. Totalt rör det sig om 13 unika händelser under perioden 2008–2019. Utöver dessa har kritik riktats mot medlems- eller samarbetsorganisationer i 14 fall. I de flesta fallen ledde tidig mediekritik till att föreläsaren avbokades.¹

Uppfyller Ibn Rushd demokratikravet för offentlig finansiering

Det finns idag inget enhetligt demokratikriterium för offentlig stöd till ideella organisationer, och frågan har varit föremål för utredning i SOU 2019:35. Knivstas stöd till studieförbunden utgår från Folkbildningsrådets bestämmelser och det demokrativillkor som formuleras där. I förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen som Folkbildningsrådet utgår från formuleras att bidrag kan lämnas till studieförbund som bidrar till att stärka och utveckla demokratin. Folkbildningsrådet har egna regler. För att få bidrag ska studieförbunden (Regler för stöd till studieförbunden 2021, s. 2):

- förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och för grundläggande demokratiska värderingar och får inte bedriva eller främja antidemokratisk verksamhet,
- vara en demokratiskt styrd organisation som agerar i enlighet med sitt ändamål,
- använda statsbidraget till det ändamål det beviljats för och ha ett tydligt anordnarskap i all verksamhet,
- lämna de uppgifter som Folkbildningsrådet begär för att kunna fullfölja sitt myndighetsuppdrag.

Vidare finns krav på att studieförbunden ska motverka all form av diskriminering, samt arbeta för att integrera jämställdhetsperspektivet i sin verksamhet. Kriterierna följs upp årligen.

Förvaltningens förslag

Knivsta kommun ska följa Folkbildningsrådets riktlinjer vid bedömning av studieförbundens rätt till bidrag.

Ekonomisk konsekvensanalys

Beslutet innebär ingen ekonomisk konsekvens för Knivsta kommun.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

¹ Amnå (2019) s. 130

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande daterat 2023-04-25
Motion 2021:04

Beslutet ska skickas till

Akten

Åsa Franzén

Chef för kommunledningskontoret

Barnchecklista inför beslut

1. Påverkar beslutet barn?

Ja

Nej

Enligt FN är alla under 18 år
att betrakta som barn

Beslutet har ingen konsekvens för barn.

Om, ja fortsätt med frågorna.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja

Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte övergripande flerårig plan/ flerårigt styrdokument

Om ja, förklara på vilket sätt barn varit delaktiga i beslutet, vilka åsikter barnen lyft fram samt hur dessa åsikter beaktats i beslutet. Om nej, förklara varför barn inte tillfrågats.